

Kitab Daniel - Nomer Satus Sewidak Telu

Mbukak Ramalan: Njlajah Bab Sebelas Kitab Daniel

Jeff Pippenger

2024-03-28

Saiki kita bakal miwiti lumaku nindakaké panaliten bab pasal sewelas saka Daniel.

Uga aku, ing taun kapisan Darius, wong Media iku, iya aku, ngadeg kanggo netepake lan nguatake dheweke. Lan saiki aku bakal nuduhake marang kowe kayekten. Lah, isih bakal ana telung raja ing Persia sing bakal jumeneng; lan raja kang kaping papat bakal luwih sugih banget tinimbang wong-wong mau kabèh; lan marga saka kakuwatane lumantar kasugihane, dheweke bakal nggerakake kabèh marang karajan Yunani. Lan bakal jumeneng sawijining raja kang gagah prakosa, kang bakal mrentah kanthi panguwasa gedhe, lan nindakake miturut karsane dhéwé. Lan nalika dheweke wis jumeneng, karajane bakal pecah, lan bakal kabagi marang patang angin ing langit; lan ora bakal tumiba marang turunane, uga ora miturut panguwasa kang biyèn diprentahake: amarga karajane bakal dicabut, iya kanggo wong liya saliyané wong-wong kuwi. Daniel 11:1–4.

Gabriel miwiti kanthi mratelakaké marang Daniel yèn dhèwèké uga makarya bebarengan karo Darius ing taun kapisan pamaréntahané, yaiku taun nalika ponakané Darius, panglimané, ngrebut Babil lan matèni Belsyazar. Miturut ayat kapisan saka pasal sepuluh, Daniel nampa wahyu iki ing taun katelu Koresy, mula Gabriel nandhani Darius lan Koresy minangka pralambang-pralambang sing nggambaraké “wektu wekasan.” Belsyazar lan Babil karebut déning Kakaisaran Medo-Persia ing taun 538 SM.

“Kores ngepung Babil, kang kasil direbut kanthi siasat ing taun 538 SM, lan kanthi patiné Belsyazar, kang dipatèni déning wong Persia, kraton Babil banjur mandheg anané.” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 46.

Ing taun 538 SM, Daniel nyerat pasal sanga.

“Sesanti kang katulis ing pasal sadurungé [pasal wolu] kaparingaké ing taun katelu pamaréntahané Belsyazar, 538 SM. Ing taun kang padha iku, kang uga dadi taun kapisané Darius, dumadiné prastawa-prastawa kang dicariyosaké ing pasal iki [pasal sanga].” Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 205.

Ing taun kapisané Darius, yaiku taun katelu lan pungkasané Belshazzar, ing taun 538 SM, Pangéran ngukum tanahé wong Kasdim lan ndadèkaké iku dadi sepi tanpa pedunung.

Lan sakèhé nagara iki bakal dadi karusakan lan kaéraman; lan para bangsa iki bakal ngabdi marang ratu ing Babil pitung puluh taun. Lan bakal kalakon, manawa sawisé pitung puluh taun iku kapenuhan, Aku bakal ngukum ratu ing Babil lan bangsa iku, mangkono pangandikané Pangeran, awit saka pialané, uga tanahé wong Kasdim, lan bakal Dakdadèkaké dadi karusakan kang langgeng. Yeremia 25:11, 12.

Ing ayat sapuluh, Pangéran migunakaké tembung “sawisé,” nalika Panjenengané mlebet marang paukiman tumrap Babil. “Sawisé” Babil kaé digawe suwung, Pangéran bakal nindakaké pakaryan becik Panjenengané kanggo umat Allah.

Amarga mangkéné pangandikané Pangéran: Menawa pitung puluh taun wis kalampahan ana ing Babil, Aku bakal niliki kowé, lan netepi pangandika-Ku kang becik tumrap kowé, yaiku kanthi ndadèkaké kowé bali menyang panggonan iki. Yeremia 25:10.

Pambuwangan pitung puluh taun iku diwiwiti ing taun 606 SM.

“Kanthi wiwitipun pitung dasa taun punika ing taun 606 SM, Daniel mangertos bilih wekdal punika sampun nyedhak pungkasanipun.” Uriah Smith, *Daniel and the Revelation*, 205.

Panangkaran pitung puluh taun iku wiwit ing taun 606 SM, lan rampung ing taun 536 SM, yaiku rong taun sawisé pati Bélsazar lan karusakan Babilon ing taun 538 SM. Iku ana ing taun kateluné Koresy. Gabriel netepaké yèn ramalan bab Kali Hidékel iku ana ing taun kateluné Koresy, lan miwiti carita ing pasal sewelas kanthi nyebut taun kapisané Darius, lan kanthi mangkono dheweke lagi nandhani rong taun tartamtu. Taun 538 SM lan 536 SM loro-loroné padha dadi wektu sing wis katetepaké; taun 538 SM iku wektu sing wis katetepaké tumrap pungkasané ramalan pitung puluh taun, lan taun 536 SM iku wektu ramalan sing wis katetepaké nalika “sawisé” 538 SM, Pangéran bakal nindakaké pakaryan becik-é tumrap umaté.

538 SM lan 536 SM, kalorone iku wektu-wektu kang wus katetepake, lan diwakili déning rong tokoh sajarah; siji iku raja kapisaning Media lan kang kapindho raja kapisaning Persia. Pungkasaning pitung puluh taun nalika Israèl literal dadi tawanan ing Babul literal, nggambaraké sèwu rong atus suwidak taun nalika Israèl rohani dadi tawanan ing Babul rohani, wiwit taun 538 M nganti 1798. Taun 1798 iku sawijining “wektu kang wus katetepake”, lan banjur wektu kang kanthi profètis diarani “wektu pungkasan” wiwit. Taun 538 SM lan 536 SM kang diwakili minangka “wektu kang wus katetepake”, uga nandhani wiwitaning sawijining mangsa kang diwakili minangka “wektu pungkasan”.

“Pasamuwané Allah ing bumi sajatiné padha ana ing pakunjaran sajroning mangsa dawa panyiksa tanpa kendhat iki, kaya ta para anak Israèl kang kasandhet dadi tawanan ing Babul sajroning mangsa pambuwangan.” *Prophets and Kings*, 714.

Sakabèhé pameca ngandharaké kanthi luwih mligi ngenani dina-dina wekasan tinimbang dina-dina nalika iku kapisan kaleksanan; mulané, 538 SM lan ratu Darius, bebarengan karo 536 SM lan ratu Cyrus, makili “wektu wekasan” ing taun 1989, lan loro ratu iku dadi pralambang Présidhèn Reagan lan Présidhèn Bush sing kapisan. Taun 538 SM lan 536 SM makili sawijining tenger-wektu kang kaleksanan kanthi pangerten yèn loro tanggal iku makili siji tenger-wektu kang padha. Tenger-wektu saka “wektu wekasan” iku dumadi saka loro pralambang, lan kadhangkala, kaya déné ing Reagan lan Bush sing kapisan, loro pralambang iku kaleksanan ing taun kang padha. Nanging iku minangka pangecualèn tumrap paugeran, awit tenger-wektu saka “wektu wekasan” ing jamané Musa yaiku miyosé

Harun lan Musa, kang kapisah telung taun. Ing sajarahé Kristus, kang dadi tenger iku yaiku miyosé Yohanes Pembaptis lan Kristus, kang kapisah nem sasi.

Kanthi “wektu wekasan,” ing sajarah antikristus iku yaiku taun 1798 lan 1799. Révolusi Prancis iku sawijining prakara ramalan, lan iku diwiwiti ing taun 1789, lan lumaku sajrone sepuluh taun, rampung ing taun 1799, ing wektu kang wis katetepaké kanggo iku, padha kaya taun 1798 uga dadi wektu kang wis katetepaké. Bebarengan, loro iku nandhani tatu pati kang diwènèhake marang kéwan galak mau, lan uga wanita kang nunggangi sarta mrentah ngungkuli kéwan galak mau. Darius iku ratu kang ngalahaké mungsuhé kanthi ngutus wadya-balané mlebu lumantar “témbok”, lan dhèwèké makili Reagan, kang ngalahaké mungsuhé kanthi ngrubuhaké témbok “tirai wesi.” Cyrus makili Bush kang kapisan, amarga Cyrus kawentar minangka Cyrus Agung, lan George Bush kang kapisan iku Bush kang luwih agung, déné Bush kang pungkasan iku Bush kang luwih asor.

Awit raja loro iki lan rong tanggal sing dilambangaké déning wong-wong mau sejatiné minangka siji lambang. Salah sijiné nandhani pitung puluh taun nalika Babil bakal mrentah. Mangsa pitung puluh taun iku tekan wektu sing wis katetepaké ing taun 538 SM lan dilambangaké déning Darius. Rampungé panawan pitung puluh taun tekan wektu sing wis katetepaké ing taun 536 SM lan dilambangaké déning Koresh. Bareng dadi siji, wong-wong mau nggambaraké “wektu wekasan,” nalika pepadhang kenabian bakal dibukak segelé. Ing taun 1798 malaékat kapisan saka Wahyu patbelas tekan ing “wektu wekasan,” lan Sister White ngandika yèn malaékat iku “ora kurang tinimbang sawijining pribadi yaiku Yesus Kristus.”

Ing taun katelu pamaréntahané Koresy, Mikhael, pangérané umaté Allah lan pangarsaning para malaékat, tumedhak supaya sesambungan karo Koresy lan netepaké pepadhang kang bakal nuntun Koresy ngumandhangaké kang kapisan saka telung dhawuh, kang bakal marengaké umaté Allah bali menyang Yérusalèm lan mbangun manèh kutha, pasucèn, dalan-dalan, sarta lurung-lurung lan témbok-temboké. Pakaryan iku dados pralambang pakaryané malaékat kang kapisan lan kang kapindho, kang diwiwiti ing “wektu pungkasan” taun 1798.

Mudhuné Mikhaèl ing wekasaning jaman nalika jamané Darius lan Koresy, nglambangaké rawuhipun malaékat kapisan ing taun 1798, lan bebarengan kalorone nandhani rawuhipun malaékat kang padha, ing “wektu wekasan,” ing taun 1989. Taun 1989 miwiti mangsané “wektu wekasan,” lan iku uga sawijining wektu kang wus katetepaké. Wektu kang wus katetepaké iku nandhakaké pungkasané sawijining mangsa wektu kenabian. Pambrontakan taun 1863, ing “Kadesh” kapisan tumrap Israèl rohani modhèren, iku dadi wiwitaning sawijining mangsa satus rong puluh nem taun kang rampung ing “wektu kang wus katetepaké” ing taun 1989. Satus rong puluh nem iku prasepuluhan, utawa saprasepuluh, saka sèwu rong atus sewidak, lan ing pungkasané sèwu rong atus sewidak taun ing 1798, gerakan malaékat kapisan rawuh ing sajarah. Ing pungkasané satus rong puluh nem taun, ing 1989, gerakan malaékat katelu rawuh ing sajarah.

Ing ayat kapisan saking Daniel pasal sewelas, Gabriel kanthi ngati-ati lan trep sajrone panandhané nedahaké bilih sajarah ingkang dipunlambangakaké punika kawiwitan kaliyan Kores, ing wekdal akhir ing taun 1989. Kores Agung ing ngriku nglambangakaké Bush ingkang langkung agung, ingkang badhé dipunsarengi déning tigang raja, lajeng raja kaping sekawan ingkang badhé langkung sugih sanget ngungkuli sadaya mau. Mila, raja sugih kaping sekawan, ingkang nggerakaké sadaya Yunani, punika présidhèn kaping enem wiwit taun 1989.

Ing kadadayan-kadadayan ing pasal sepuluh, Daniel kaandharake minangka wong kang lagi sesambat, lan ing pangalamane nyambati iku dheweke kaowahi dadi pasemoning Kristus nalika dheweke nyawang wahyu mau. Mangsa sesambat sajrone selikur dina iku makili sawijining mangsa pejah kang dipungkasi kanthi wunguné saka ing antarane wong mati. Ing pasal sepuluh, Mikhaèl wis tumedhak saka swarga, lan ing Yudas pitu, nalika Panjenengane tumedhak, Panjenengane mbangèkaké Musa. Ing Wahyu pasal sewelas Musa (lan Élia) wis dipatèni, lan padha mati ana ing dalan sajrone telung dina setengah kang simbolis. Banjur Musa, (bebarengan karo Élia) dibangèkaké déning “swara kang banter”.

Lan sawisé telung dina lan satengah, Rohing urip saka Gusti Allah mlebu ing wong-wong mau, lan padha ngadeg ing sikilé; lan rasa wedi kang gedhé tumiba marang wong-wong kang weruh marang wong-wong mau. Lan wong-wong mau krungu swara banter saka swarga ngandika marang wong-wong mau, Mungghaha mréné. Lan wong-wong mau mungghah menyang swarga ana ing sajroning méga; lan mungsuh-mungsuhé padha ndeleng wong-wong mau. Wahyu 11:11, 12.

“Swara gedhé” kang nangèkaké urip maneh iku swarané pangéran malaékat, lan pangéran malaékat iku Mikhaèl.

Amarga Gusti piyambak bakal tumedhak saka swarga kalawan swara surak, kalawan swarané pangéran malaékat, lan kalawan kalasangka Allah; lan wong-wong mati ana ing Kristus bakal wungu luwih dhisik. 1 Tesalonika 4:16.

Sajarah nalika Musa lan Élia dipatèni lan diuripaké manèh iku yaiku sajarah pemetèkané wong satus patang puluh papat èwu. Sajarah iku wiwit tanggal 11 September 2001 kanthi “swara kapisan” saka malaékat ing Wahyu wolulas, sing déning Sister White diandharaké teka nalika gedhong-gedhong gedhé ing New York City dirembugaké. “Swara kapindho” saka Wahyu pasal wolulas muni nalika undhang-undhang Minggu sing bakal enggal teka kawartakaké, nalika pepanthan Allah liyané kaundang metu saka Babil. Iku sajarah mau, yaiku sajarah pemetèkan, ing ngendi Dhanièl digambaraké minangka diowahi dadi citrané Kristus kanthi nyawang wahyu “marah”, yaiku wangun wadon saka wahyu “mareh”. Iku yaiku wahyu “kausatif”, kang “nyebabaké” citra sing disawang iku katiru manèh ana ing wong-wong sing nyawang iku.

Sajarah panyegelan mau, lan uga owahing wujud Daniel ing pasal sepuluh, nyakup tumedhake Mikhael nalika Panjenengané nguripaké manèh lan ngowahi wong-wong sing dipratandhakaké déning Musa, Élia, lan Daniel. Panjenengané nglaksanakaké kawunguné

wong mati mau kanthi “swara gedhé” sang pangarsané para malaékat, saéngga maringi “swara” katelu, ing tengah-tengahing swara kapisan lan swara pungkasan, kang kalorone padha waé, awit kalorone iku swarané Wahyu pasal wolulas. Swara ing tengah iku minangka papaning pambrontakan dipratandhakaké, awit nalika Mikhael nguripaké manèh Musa, Panjenengané ora padudon karo Iblis, sanadyan Iblis, pangripta pambrontakan, ana ing kana kanggo ngajokaké protès.

Nanging Mikhael, pangéran para malaékat, nalika pasulayan karo Iblis bab badané Musa, ora kendel nglairaké tuduhan pitenah marang dhèwèké, nanging ngandika, “Mugi Pangéran ngukum kowé.” Yudas 7.

Wiwitaning mangsa panyegelan, kang diwiwiti ing tanggal 11 September 2001 lan bakal mungkasi ing undhang-undhang Minggu kang bakal enggal rawuh, ditandhani kanthi tandha tangan “Bebener,” amarga ing satengahing mangsa iku, ing Juli 2023, swara gedhé saka penghulu malaékat miwiti pakaryan nguripaké manèh wong-wong mati ing Sang Kristus, yaiku wong-wong kang milih ngrungokaké swara tengah Panjenengané. Elinga, yèn taun 2023 iku dumadi rong puluh loro taun sawisé 2001, lan rong puluh loro iku saprasapuluh saka rong atus rong puluh, kang dadi pralambang sesambungan antarané Keallahan lan kamanungsan, lan uga dadi pralambang pamulihan.

Ing wulan Juli 2023, malaékat kang gagah prakosa, sing ora liya pribadi saliyané Gusti Yesus Kristus, lan Panjenengané iku Kayektèn, uga Mikhaèl, lan Panjenengané iku Alfa lan Omega, tumedhak kanthi nggawa pesen ana ing asta-Né. Kitab cilik kang ana ing asta-Né iku pérangan saka kitab Daniel kang wis kapetèk nganti tekan dina-dina pungkasan.

“Ing kitab Wahyu kabèh kitab ing Kitab Suci padha kapethuk lan dipungkasi. Ing kéné ana pepangkepé kitab Daniel. Sing siji iku sawijining ramalan; sing sijiné sawijining wahyu. Kitab kang diségel iku dudu Wahyu, nanging pérangan saka ramalané Daniel kang magepokan karo dina-dina wekasan. Malaékat mau dhawuh, ‘Nanging kowé, hé Daniel, tutupen tembung-tembung iku, lan ségela kitab iku, nganti tumeka ing mangsa wekasan.’ Daniel 12:4.” Kisah Para Rasul, 585.

Bagéan saka wangsité Daniel kang magepokan karo dina-dina wekasan yaiku pasal kaping sewelas. Iku yaiku enem ayat pungkasan saka pasal kaping sewelas, nanging kanthi luwih mligi, yaiku sajarah-sajarah kang kapacak ana ing sajroning pasal iku sing diambalaké manèh ing enem ayat pungkasan mau.

“Kita ora duwe wektu kanggo kelangan. Mangsa kang kebak kasangsaran ana ing ngarepe kita. Donya iki kegugah déning roh perang. Ora suwé manèh, pemandhangan-pemandhangan kasusahan kang kasebut ing sajroning ramalan-ramalan bakal kelakon. Ramalan ing Daniel pasal kaping sewelas wis meh ngancik kasampurnaning kayektèné kanthi pepak. Akèh saka sajarah kang wis kelakon minangka panggenapané ramalan iki bakal kaulang manèh.” Manuscript Releases, number 13, 394.

Ayat nembelas, saka Daniel pasal sewelas, nggambarake sawijining sajarah kang dibaleni maneh ing ayat patang puluh siji, amarga ing ayat iku raja sisih lor ngadeg ana ing tanah

kamulyan. Sajarah ing ayat nembelas nandhani nalika panglima Romawi Pompey nggawa Yehuda lan Yerusalem menyang pambuwangan.

Nanging wong kang teka nglawan dheweke bakal tumindak manut karsané dhéwé, lan ora ana wong siji waé kang bisa ngadeg ana ing ngarepé; lan dhèwèké bakal ngadeg ana ing tanah kamulyan, kang bakal katumpes déning astané. Daniel 11:16.

Aku arep nggunakake ayat iki minangka jangkar tumrap panimbang kita ngenani ayat-ayat sing ndhisiki ayat iki, mula pangerten iki bakal dakpasang luwih dhisik. Karep kita yaiku nduduhaké manawa sajarah sing ndhèrèk sawisé pecahé karajané Alexander the Great ing ayat telu lan papat, diwiwiti ing taun 1989 lan banjur mratélakaké Perang Ukraina sing saiki, kamenangan Putin ngungkuli pasukan-pasukan Kulon, lan kekalahane Putin sawisé iku, kang nuntun mlebu menyang ayat nembelas.

“Sanadyan Mesir ora bisa ngadeg ana ing ngarsané Antiochus, raja sisih lor, Antiochus uga ora bisa ngadeg ana ing ngarsané wong Romawi, kang sapunika teka nglawan dheweke. Ora ana karajan maneh kang bisa nahan kakuwatan iki kang lagi munggah. Siria katelukaké lan ditambahaké marang kakaisaran Romawi, nalika Pompey, taun 65 SM, ngrebut darbèké Antiochus Asiaticus, lan ndadèkaké Siria dadi sawijining provinsi Romawi.

“Panguwasa kang padha iku uga bakal madeg ana ing Tanah Suci, lan ngentekake iku. Roma dadi kagandhèng karo umat Allah, wong-wong Yahudi, lumantar prajanjèn pakumpulan, ing taun 161 SM, wiwit nalika iku Roma ngasta papan kang pinunjul ing kalèndher nubuat. Nanging mangkono, Roma durung olèh hak panguwasa tumrap Yudea lumantar panaklukan kang nyata nganti taun 63 SM; lan banjur kelakon kanthi cara kaya mangkene.

“Bareng Pompey wangsul saka ekspedisiné nglawan Mithridates, raja Pontus, ana loro wong saingan, yaiku Hyrcanus lan Aristobulus, kang padha rebutan makutha Yudea. Perkarané banjur digawa marang Pompey, lan ora suwé dhèwèké nyumurupi yen tuntutané Aristobulus kuwi ora adil; nanging dhèwèké kepéngin nundha panetepan ing prakara iku nganti sawisé ekspedisi kang wis suwé banget dikarepaké menyang Arabia, karo janji yèn sawisé iku dhèwèké bakal bali lan ngrampungaké urusané miturut apa kang katon adil lan pantès. Aristobulus, sawisé mangertèni maksud lan pangrasané Pompey kang satemené, banjur énggal-énggal bali menyang Yudea, nyenjatai rakyaté, lan nyawisaké pertahanan kang kuwat, kanthi teteg yèn apa waé bebayané, dhèwèké bakal tetep ngreksa makutha iku, kang wis disumurupiné bakal diputusaké kanggo wong liya. Pompey banjur rapet ngetutaké wong kang mlayu iku. Nalika dhèwèké nyedhaki Yerusalem, Aristobulus, wiwit getun marang lakuné, metu nemoni dhèwèké lan ngupaya ngrukunaké prakara iku kanthi janji pasrah temenan lan dhuwit kang akèh banget. Pompey, sawisé nampani tawaran iku, ngutus Gabinius, mimpin sapérangan prajurit, kanggo nampa dhuwit mau. Nanging nalika panglima lètnan iku tekan Yerusalem, dhèwèké nemu gapurané ditutup rapet marang dhèwèké, lan saka pucuking témbok ana wong-wong kang matur yèn kutha iku ora gelem netepi prejanjian mau.”

“Pompey, supaya ora kena diapusi kanthi mangkono tanpa paukuman, ngetokake Aristobulus, sing ditahan tetep ana bebarengan karo dheweke, nganggo ranté wesi, banjur sanalika maju nyerang Yerusalem kanthi sakehing wadya balane. Golongan panyengkuyung Aristobulus kepéngin mbéla kutha mau; dene golongan Hyrcanus kepéngin mbukak gapurane. Amarga golongan kang pungkasan iki luwih akèh cacahé lan menang pangaribawane, Pompey kaparingan mlebu kanthi bébas menyang kutha iku. Sawisé mangkono, para pandhèrèké Aristobulus mundur menyang gunung Pedalemané Allah, kanthi tekad kebak arep mbéla panggonan iku, kaya dene Pompey uga temen-temen netepake arep ngrebuté. Ing pungkasan telung sasi, ana jebol ing témbok kang cukup kanggo nyerbu, lan panggonan iku kasil direbut kanthi landheping pedhang. Ing pembantaian nggegirisi kang banjur kelakon, rolas ewu wong dipatèni. Iku sawijining pandeleng kang nglarani ati, mangkono panemune juru sajarah, nalika ndeleng para imam, kang nalika semana lagi nindakaké pangibadah suci, kanthi tangan kang ayem lan pangajab kang jejeg tetep nerusaké pegawéané kaya biyasané, kaya-kaya ora nggatekake geger-gawe kang ngganas, senadyan ing sakiwa-tengené para mitrané dipatèni, lan senadyan kerep getihe dhewe campur karo getih kurban-kurbané.”

“Bareng wis mungkasi peperangan, Pompey ngrubuhaké témbok-tembok Yerusalem, mindhahaké sapérangan kutha saka yuridiksi Yudea menyang yuridiksi Siria, lan netepaké upeti marang wong-wong Yahudi. Mangkono, kanggo kaping pisanan Yerusalem katetepaké lumantar panaklukan ana ing tanganing kakuwasan iku, kang bakal nyekel “tanah kamulyan” ing genggeman wesi nganti wus nglebur babar pisan.”
Uriah Smith, Daniel and the Revelation, 259, 260.

Kita badhé nerusaké panaliten punika wonten ing artikel kita salajengipun.

Kasunyatan manawa ora ana pasulayan utawa geger ana ing satengahing umaté Gusti Allah aja dianggep minangka bukti sing mesthi yèn wong-wong mau padha jejeg nyekeli piwulang kang bener. Ana alesan kanggo wedi manawa wong-wong mau bisa uga ora mbedakaké kanthi cetha antarane kayektèn lan kaluputan. Nalika ora ana pitakon-pitakon anyar kang njedhul lumantar panyelidikan Kitab Suci, nalika ora ana béda panemu kang ndadèkaké manungsa padha nelusuri Kitab Suci dhéwé supaya padha mesthekaké yèn wong-wong mau nduwèni kayektèn, bakal ana akèh wong ing jaman saiki, kaya ing jaman kuna, kang bakal nyekeli tradhisi lan nyembah apa sing ora padha sumurupi.

“Aku wis dituduhaké yèn akèh wong sing ngakoni nduwèni kawruh bab kayektèn jaman saiki sajatiné ora ngerti apa sing padha pracaya. Wong-wong mau ora mangertèni bukti-bukti imané. Wong-wong mau ora nduwèni pangrasa sing bener bab pakaryan kanggo wektu saiki. Nalika mangsa pacoban bakal teka, ana wong-wong sing saiki martakaké marang liyané, sing bakal nemokaké, sawisé nliti pendirian sing dicekelé, yèn ana akèh prakara sing ora bisa diwènèhi alasan sing maremaké. Sadurungé katempuh ing pacoban mangkono, wong-wong mau ora ngerti sepira gedhéné kabodhoané. Lan ana akèh wong ing pasamuwan sing nganggep yèn dhèwèké ngerti apa sing dipracaya; nanging, nganti ana pasulayan, wong-wong mau ora ngerti kalemahané dhéwé. Nalika

kapisah saka wong-wong sing padha imané lan kapeksa ngadeg piyambakan lan dhewekan kanggo nerangaké kapracayané, wong-wong mau bakal kagèt weruh sepira ruweté panemuné bab apa sing wis ditampani minangka kayektèn. Mesthi yèn ana ing antarané kita sawijining panyimpangan saka Gusti Allah kang gesang lan sawijining pamaling marang manungsa, yaiku nempataké kawicaksanan manungsa ing panggonané kawicaksanan ilahi.

“Gusti Allah bakal ngurugaké umaté; manawa sarana liya gagal, piwulang sesat bakal mlebu ana ing antarané, kang bakal nyaring wong-wong mau, misahaké damèn saka gandum. Pangéran nimbali sakèhé wong sing pracaya marang pangandikané supaya tangi saka turu. Pepadhang kang aji wis rawuh, sing cocog kanggo jaman iki. Iku kayektèn Kitab Suci, kang nduduhaké bebaya-bebaya sing wis caket ana ing ngarepé kita. Pepadhang iki kuduné nuntun kita marang panyinau Kitab Suci kanthi temen-temen lan pamriksan sing paling tliti tumrap piwulang-piwulang sing kita ugem. Gusti Allah karsa supaya sakèhé segi lan dhasar kayektèn diselidiki kanthi jero lan tanpa kendhat, nganggo pandonga lan pasa. Wong-wong pracaya ora kena mapan ana ing panganggep lan gagasan kang samar bab apa sing dadi kayektèn. Imané kudu dhedhasar kanthi teguh ing pangandikané Gusti Allah supaya nalika mangsa panggulawenthah teka lan wong-wong mau digawa ana ing ngarsané pasamuwan-pasamuwan pengadilan kanggo mangsuli bab iman sing dianuté, wong-wong mau bisa mènèhi alesan bab pangarep-arep sing ana ing sajroné, kanthi andhap-asor lan wedi-asih.

“Gegerna, gegerna, gegerna. Perkara-perkara sing kita aturake marang jagad kudu dadi kasunyatan sing urip tumrap kita. Wigati banget manawa sajroning mbéla doktrin-doktrin sing kita anggep minangka pokok-pokok dhasar iman, kita aja pisan-pisan ngidini dhiri kita nggunakaké bantahan-bantahan sing ora satemene trep sakabèhé. Bantahan-bantahan kuwi bisa waé migunani kanggo nggawé meneng wong sing nentang, nanging ora ngurmati kayektèn. Kita kudu ngaturaké bantahan-bantahan sing trep lan kukuh, sing ora mung bakal nggawé meneng para mungsuh kita, nanging uga bakal tahan marang panlitèn sing paling cedhak lan paling tliti. Tumrap wong-wong sing wis nggulawenthah awaké dhéwé dadi juru-dhébat, ana bebaya gedhé manawa wong-wong kuwi ora bakal ngolah pangandikané Allah kanthi adil. Nalika ngadhepi wong sing nentang, mesthiné dadi upaya kita sing temenan kanggo ngaturaké perkara-perkara mau kanthi cara sing bisa nggugah keyakinan ana ing batiné, dudu mung ngupaya maringi rasa mantep marang wong sing wis precaya.”

“Sanadyan sepira wae kamajengan intelektualing manungsa, aja nganti sedhela waé dheweke ngira manawa ora ana preluné panyelidikan Kitab Suci kanthi temenan lan tanpa pedhot kanggo nampa pepadhang kang luwih ageng. Minangka umat, kita katimbangan, saben wong pribadi, supaya dadi para mahasiswa pamedhar wangsit. Kita kudu waspada kanthi temen-temen supaya bisa mirsani saben soroting pepadhang kang bakal dipratelakaké Gusti Allah marang kita. Kita kudu nyekel pamedharing kayekten kang wiwitan; lan lumantar pasinaon kang kebak pandonga, pepadhang kang luwih cetha bisa dipikoleh, kang banjur bisa diajokaké marang wong liya.”

“Nalika umaté Gusti Allah rumangsa ayem lan wareg marang pepadhang sing saiki diduwèni, kita bisa mesthèkaké manawa Panjenengané ora bakal maringi sih marang wong-wong mau. Kuwi dadi kersané, supaya wong-wong mau tansah lumaku maju kanggo nampani pepadhang sing saya tambah lan tansah saya tambah, kang madhangi wong-wong mau. Sikap pasamuwan ing wektu saiki ora ndadosaké keparenging Gusti Allah. Wis mlebu rasa pracaya marang awak dhéwé sing njalari wong-wong mau ngrasa ora prelu marang bebener sing luwih akèh lan pepadhang sing luwih gedhé. Kita urip ing sawijining jaman nalika Iblis lagi nyambut-gawé ing sisih tengen lan sisih kiwa, ing ngarep lan ing buri kita; nanging kita minangka sawijining umat padha turu. Gusti Allah ngersaaké supaya ana swara kaprungu, ngyektèkaké umaté supaya tumindak.”

Testimonies, jilid 5, 707, 708.